

[Hauch.]

at nedsætte Sterlingkursen, saa længe der ikke havde fundet en Prisstigning Sted i England tilstrækkelig til, at dansk Landbrug blev holdt skadesløst for Kronestigningen i Forhold til Sterling.

Jeg er ellers ret skeptisk over for den nuværende Regering, men jeg maa indrømme, at jeg ved den her anførte Udtalelse har vist større Tiltro til den, end den har vist sig i Stand til at indfri, efter det, der senere foregik. Den 1. September sammenkaldtes Partiformændene til et Møde hos Statsministeren. Statsministeren var for øvrigt ikke til Stede, men Handelsministeren m. fl. var der, og Handelsministeren meddelte Venstres Partiformænd — det var dem, der var til Stede ved Mødet —, at man havde besluttet at forlade Sterlingblokken og dermed den hidtil førte Pengepolitik. Jeg spurgte, om det var at forstaa saadan, at man vilde forhandle om dette Spørgsmaal med Venstres Formænd, hvilket ikke vilde have været unaturligt, da Venstre i sin Tid var med i dette Forlig. Der blev herpaa kategorisk svaret, at det var en Sag, der forelaa til Efterretning, og for at understrege dette meddelte Handelsministeren os, at han havde opskrevet det Forlig, som var sluttet mellem Regeringen og Nationalbanken. Hvorvidt det nu var en rimelig Fremgangsmaade i Betragtning af den Forpligtelse, som Regeringen havde paataget sig ved Aftalen af 1933, skal jeg ikke her fordybe mig i, det kan andre dømme om, men der var ikke noget at forhandle om ved det paagældende Møde, for Beslutningen var taget.

Den samme Dag hidkaldtes Landbrugsraadets Præsidium til et Møde i Rigsdagen, hvor Landbrugsministeren meddelte, at Regeringen nu havde truffet sin Beslutning med Hensyn til den fremtidige Valutapolitik, altsaa i god Overensstemmelse med det, der var gaaet umiddelbart forud. Landbrugsministeren meddelte, at de danske Valutamyndigheder denne Dag havde besluttet at ansætte den danske Krones Værdi til den tidligere gældende Kurs 22,40 i Forhold til Sterling og ansætte de øvrige fremmede Valutaers Værdi i Forhold til den den 31. August i New York fastsatte Kurs for Sterling paa 4,32. For at sikre Danmark mod en skadelig Prisudvikling vilde Regeringen ikke være til Sinds at følge et Fald i Sterling ud over 4,32 over for Dollar. Regeringen har, som det vil fremgaa heraf, ladet den danske Mønt følge Sterling nedad med ca. 8 pCt., men herudover har Regeringen ikke ment at kunne gaa.

Det var de Meddelelser, den højtærede Landbrugsminister gav Landbrugsraadets Præsidium. Man udtalte straks over for Landbrugsministeren, at Regeringens Beslutning vilde give Anledning til megen Bekymring i Landbrugskredse og til en stærk Skærpelse af de økonomiske Vanskeligheder, som Landbrugserhvervet er stillet over for, og ved et Møde i Landbrugsraadets Præsidium den 2. September var der Enighed om at tilstille Regeringen en Skrivelse, hvori man opfordrede Valutamyndighederne til at tage Spørgsmaalet om Sterlings Vekselkurs op til fornyet Overvejelse. I Skrivelsen pegedes der paa, at de Sterlingbeløb, som Landbrugseksporten hjembragte, vilde give Producenterne et langt mindre Kronebeløb end tidligere, hvilket skete samtidig med, at der i England var fastsat Maksimalpriser for danske Eksportvarer.

I Besvarelse af denne Skrivelse meddelte Landbrugsministeren den 4. September, at Regeringen havde indledet Forhandlinger med England om ved Fastsættelse af Maksimalpriser for Smør, Bacon og Æg at tage Hensyn til Faldet i Sterlingkursen. Hvorvidt det nu var en forstandig Henvendelse af den danske Regering til den engelske Regering, skal jeg paa nærværende Tidspunkt ikke fordybe mig i. Inden for Landbrugserhvervet fandt vi ikke, det var en forstandig Henvendelse. Landbrugsministerens Skrivelse imødekom i øvrigt ikke Henvendelsen fra Landbrugsraadets, idet der ikke stod noget om, at Regeringen var til Sinds at optage Drøftelser om Sterlingkursens Fastsættelse.

Imidlertid faldt Sterlingen yderligere, og ved Midten af September noteredes Sterling til en Kurs af 19,01. Det er klart, at Landbrugsraadets under disse Forhold maatte foretage sig noget, og Præsidiets rettede paa ny en Henvendelse til Regeringen. Den 16. September 1939 afholdtes et Møde i Udenrigsministeriet, hvor Udenrigsministeren og Landbrugsministeren var til Stede. Landbrugets Repræsentanter foreholdt Regeringen, at det var en skæbnesvanger Beslutning, der var blevet truffet 1. September, da Regeringen havde vedtaget at følge Dollar i Stedet for Sterling. Man gjorde opmærksom paa, at Danmarks vigtigste Konkurrenter paa det engelske Marked, nemlig de engelske Dominions, fortsat fulgte den engelske Mønt, og man henledede Opmærksomheden paa, at Danmarks Konkurrenceevne blev bragt i en ganske uholdbar Situation ved det, der her var foretaget. Hvis Landbrugets Indtægter skal svinde ind, saaledes som det ser ud til, vil det før